

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen terveydensuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman vuoden 2020 toteutuma

Suunniteltujen tarkastusten toteutuma ja valvonnan kattavuus vuonna 2020

Mikkelin seudun ympäristöpalveluissa terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia suunniteltiin vuonna 2020 tehtäväksi yhteensä 197 kpl. Suunniteltuja tarkastuksia tehtiin yhteensä 97 kpl, joka on 49 % suunnitellusta tavoitteesta. Tehtyjen tarkastusten määrä laski huomattavasti vuodesta 2019, jolloin suunniteltuja tarkastuksia tehtiin yhteensä 154 kpl.

Maaliskuussa 2020 alkanut Covid-19 -pandemia ja sen mukana tulleet rajoitteet pienensivät tehtyjen tarkastusten määrää. Terveysvalvonta on ottanut vuoden 2020 aikana huomioon Ruokaviraston, Essoten ja Mikkelin kaupungin rajoitukset Covid-19 liittyen. Lisäksi useat toimijat ovat asettaneet tiloihinsa ulkopuolisille vierailukiellon viruksen leviämisen estämiseksi.

Terveysvalvonta on riskiperusteisesti arvioinut, että suunniteltuja tarkastuksia voidaan siirtää pandemian jälkeiseen aikaan, mikäli kohteessa ei ole tietoa terveyshaittaa aiheuttavista tekijöistä. Valvonnan kattavuus kaikista terveydensuojelun kohteista oli 13,4 %.

Suunniteltujen tarkastusten lisäksi tehtiin terveyshaittaepäilyihin perustuvia asunnontarkastuksia yhteensä 63 kpl. Lisäksi kesäaikana tehtiin uimarantojen levätarkastuksia noin 20 kpl. Terveysvalvonnan edustaja osallistui Mikkelin kaupungin sisäilmatyöryhmän toimintaan säännöllisesti ja lisäksi aktiivisesti osallistuttiin kohdekohtaisiin sisäilmatyöryhmiin, joita vuonna 2020 oli 4 kpl.

Terveyshaittaepäilyjen lisäksi tarkastettiin runsaasti alueita toistuvien rottahavaintojen vuoksi valvontasuunnitelmaan valitun painopistealueen mukaisesti. Erityisesti Mikkelin alueen rottakanta on kasvanut suureksi ja yhteydenottoja tulee lähes päivittäin. Pahimpiin paikkoihin on tehty katselmuksia kiinteistön omistajien kanssa. Rottatilanne tulee jatkumaan vaikeana myös vuonna 2021.

Taulukko 1. Tarkastusten toteutuma ryhmittäin.

Taulukko 1. Terveysturvallisuuden vuosisuunnitelma/ Toteutuma 2020	2020 koh- teita yh- teensä/ kpl	Tarkastustavoite yhteensä vuodelle 2020/ kpl	Toteutunut suunniteltujen tarkastusten määrä yhteensä vuonna 2020/ kpl	Toteutuma %
Talousveden käyttö ja jakelu	48	18	3	17
Kokoontumishuoneistot	28	8	0	0
Opetustoiminta	100	27	14	52
Majoitustoiminta	205	20	4	20
Kauneudenhoitoa ja ihonkäsittelyä suorittavat huoneistot ja laitokset	90	20	5	25
Sosiaalihuollon palvelut (lasten päiväkodit ja vastaavat)	57	21	18	86
Sosiaalihuollon palvelut (lastenkodit / lastensuojeluyksiköt ja vastaavat)	21	3	2	67
Sosiaalihuollon palvelut (vanhusten tehostettu palveluasuminen)	30	11	6	55
Sosiaalihuollon palvelut, muut sosiaalialan yksiköt	40	8	2	25
Yleiset uimarannat	42	42	41	98
Uimahallit, kylpylät ja muut yleiset allastilat	11	10	0	0
Yleiset saunat	1	1	0	0
Kuntosalit ja liikuntatilat	24	6	2	33
Suuret yleisötilaisuudet	5	2	0	0
Yhteensä	702	197	97	49

Hallinnolliset pakkokeinot

Vuonna 2020 käytettiin terveydensuojelulain perusteella hallinnollisia pakkokeinoja yhdessä tapauksessa, jossa terveydensuojeluviranomainen antoi korjausmääräyksen asunto-osakeyhtiölle.

Terveydensuojelulain mukaisten hakemusten ja ilmoitusten käsittely

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisia ilmoituksia käsiteltiin yhteensä 23 kpl. Ilmoitukset ovat koskeneet ilmoituksenvaraisen toiminnan aloittamista, toiminnan olennaista muuttamista tai toimijanharjoittajan vaihtumista. Ilmoitusmenettelyssä on käytössä sähköinen lomake, jonka kautta suurin osa ilmoituksista otettiin vastaan. Ilmoituksista on annettu toiminnanharjoittajalle terveydensuojelulain 15 §:n mukainen todistus.

Vesilaitoksia koskevia lupahakemuksia käsiteltiin 1 kpl ja vesilaitosten riskinarvioinneista tehtiin kaikkiaan neljä hyväksymispäätöstä, koskien seitsemää vedenjakealuetta.

Valvontaprojektien ja näytteenoton toteutuma

Vesilaitosvalvonnassa keskityttiin riskinarviointien laatimiseen ja valvontatutkimusohjelmien päivittämiseen yhteistyössä vesilaitosten kanssa.

Viranomaisvalvonnan vesinäytteitä (talousvedet, uimarantavedet ja uimaallasvedet) otettiin kaikkiaan 450 kpl.

Lisäksi ympäristöpalveluiden läheteellä tutkitutettiin noin kaksisataa yksityisten kaivovesinäytettä kaivonomistajien toimesta. Näytetulokset tulevat myös viranomaiskäyttöön ja niillä saadaan tietoa alueen kaivovesissä luonnostaan esiintyvistä haitallisista aineista, kuten esim. arseenista ja uraanista. Neuvontaa terveydellisten laatuvaatimusten ylittyessä annettiin noin kolmenkymmenen kaivon osalta.

Terveydensuojelun henkilöstövoimavarat

Ympäristöpalveluissa toimi vuonna 2020 terveydensuojelutehtävissä viisi terveystarkastajaa. Yhteenlaskettu työpanos oli 4 htv. Terveystarkastajat muodostivat terveydensuojelutiimin ja lisäksi talous- ja uimavesivalvontaa tekevät kaksi tarkastajaa muodostivat ns. vesitiimin.

Tiedottaminen

Uimarantojen ja uima-allastilojen ylläpitäjille annettiin koronaan liittyvää ohjeistusta. Sinileväesiintymistä tiedotettiin uimarannoilla ja paikallislehdessä. Yhteistyössä Aluehallintoviraston kanssa laadittiin koronaan liittyvää ohjeistusta majoitusta tarjoaville toimijoille.

Mikkelin alueen runsaan rottapopulaation takia jaettiin omakotitaloalueille runsaasti rottatilanteesta kertovia ohjaavia kirjeitä. Rottatilanteesta annettiin useita kommentteja lehdistölle ja radiolle.

Muu toiminta

Viranhaltijapäätöksenä annettiin kaksi asunto-osakeyhtiötä koskevaa tupakointikieltoa. Tupakointikieltopäätökset tehtiin asunto-osakeyhtiön hakemuksen perusteella.

Lausuntoja annettiin rakennuslupa- ja ympäristölupahakemuksista sekä vesihuoltolain mukaisista vapautushakemuksista.

Koronatilannekuvaa seurattiin tilannekuvapalaverieissa, joita pidettiin yhteistyössä vesilaitosten ja alueellisten viranomaisten kanssa kaikkiaan 20 kpl. Nämä palaverit toteuttivat valtakunnallista painopistealuetta viranomaisyhteistyöstä terveyshaittojen ehkäisemisestä. Covid 19 -pandemian värittämänä valvontavuotena yhteistyötä tehtiin runsaasti eri viranomaisten kesken.

Valvontasuunnitelman painopistealueina oli lisäksi pintapuhtauskartoituksen tekeminen. Tämä kartoitus tehdään myöhemmin. Kohdekohtaista riskinarviointia ja tarkastustarpeen arviointia jatkettiin normaalina valvontatyönä. Häiriötilannesuunnitelman päivittämisen ja käyttöönoton tehostamiseksi siirrettiin kokonaisvastuu tästä vesitiimin terveystarkastajalle.

Vesivälitteisten epidemioiden selvittäminen

Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden valvonta-alueella ei ollut talousvesi- tai uimavesivälitteisiä epidemioita vuonna 2020. Valmiutta epidemioiden selvittämiseen pidettiin yksikössä yllä normaalisti.

Terveydensuojeluvalvonnasta saatavat tulot

Terveydensuojeluvalvonnasta kertyi vuonna 2020 tuloja yhteensä noin 19 000 €. Laskua edelliseen vuoteen on noin 4000 €. Saadut tulot kohdennettiin ympäristöpalvelujen toimintaan.

Terveydensuojelun maksullisia suoritteita ovat mm. valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset, ilmoitusten käsittely, suunnitelman mukainen näytteenotto ja tupakointikieltopäätökset.

Toteutetut kehittämistoimenpiteet

Terveydensuojelulain 2 §:ssä mainittua toiminnanharjoittajan omavalvontavelvollisuutta on edistetty laatimalla omavalvontaohjeistus. Omavalvontaohjeistus on jaettu toimijoille esimerkiksi ilmoituksen käsittelyn yhteydessä ja tarkastuskertomusten liitteenä. Lisäksi ohjeistus löytyy ympäristöpalveluiden nettisivuilta. Toiminnanharjoittajien tukeminen riskien tunnistamisessa ja omavalvonnan käytössä on yksi valtakunnallisista painopistealueista.

Omana projektina terveysvalvonta kartoitti kaikki alueen kauneushoitolat (kaikki kohteet, joissa tarjottiin kauneudenhoitoa). Kartoitustyön perusteella pyydettiin terveydensuojelulain 13 §:n mukaiset ilmoitukset sellaisilta toimijoilta, jotka eivät vielä olleet merkittynä valvontakohteiksi. Kauneudenhoitoa ym. tekeville toimijoille päivitettiin myös ohjeistus toiminnan aloittamista varten sekä toiminnan hygieniavaatimuksista.

Vastaava kartoitus tehtiin myös majoitusta tarjoavien toiminnanharjoittajien osalta. Valvontakohteiksi merkitsemättömiltä majoitusta tarjoavilta toimijoilta pyydetään ilmoitukset todennäköisesti vuoden 2021 aikana.